

28. Kotitalouslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Kaupunginvaltuuston valitsemina kuuluivat kotitalouslautakuntaan v. 1958 puheenjohtajana rva Hulda Böhling, varapuheenjohtajana tarkast. Tyyne Alanko sekä jäseninä rouvat Aura Halme, Ida Jussila, talousop. Alli Häggman, rva Hilma Liuhta, talousop. Märta Schauman, reht. Kerttu Sihvonen ja fil.kand. Maisi Tamminen. Kaupunginhallituksen edustajana oli kansanedust. Lempi Lehto. Sihteerin tehtäviä hoiti kotitalousneuvonnan tarkastaja Irja Grotenfelt.

Lautakunta kokoontui vuoden kuluessa 15 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 188 pykälää. Lähetettyjen kirjelmien luku oli 597 ja saapuneiden 398. Laskuja hyväksyttiin 846.

Kotitalouslautakunta kuuluu jäsenenä Kunnallisten Kotitalouslautakuntien Keskus-nimiseen keskusjärjestöön.

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle lähetettiin pyydetty lausunnot eräiden laitosten ja järjestöjen avustusanomuksista (1. 4. 6 §), lausunnot kouluavustuskomitean mietinnöstä (26. 3. 6 §), vuosilomasijaisten vähentämiskomitean ja talousarvion tarkistamiskomitean mietinnöstä (22. 10. 152, 154 §). Lisäksi annettiin kaupunginreviisorille hänen pyytämänsä lausunto.

Toimihenkilöt. Lautakunnan palveluksessa oli 17 vakinaista opettajaa, nimittäin kotitalousneuvonnan tarkastaja, kuusi talousopettajaa, kodinhoidonopettaja, kaksi kotitalousneuvojaa, neljä käsityönopettajaa ja kolme käsityönneuvojaa sekä seitsemän tuntiopettajaa: talousopettaja, kaksi käsityönopettajaa, modistiopettaja sekä kolme muuta henkilöä.

Opettajien kokouksia pidettiin 5 ja käsiteltiin niissä kurssi- ym. toimintaa koskevia asioita.

Toimistossa oli yksi toimistoapulainen.

Toimipaikat. Lautakunnan toimisto sijaitsi talossa Aleksanterinkatu 46. Kurssitoiminta tapahtui 27 eri paikassa, nimittäin omissa opetushuoneistoissa: Helsinginkatu 26:ssa, Mäkelänkatu 45:ssä, Fredrikinkatu 16:ssa, Koskelantie 27:ssä, Rajametsäntie 32:ssa ja Dagmarinkatu 3:ssa sekä seuraavissa kansakouluissa: Etelä-Kaarelan, Herttoniemen, Lauttasaaren, Malmin, Munkkiniemen, Oulunkylän, Pakilan, Pitäjänmäen, Pohjois-Haagan, Puistolän, Pukinmäen ja Tapanilan kansakoulussa sekä Oulunkylän, Puistolän, Tapanilan ja Malmin äitiys- ja lastenneuvoloissa ja lisäksi nuorisotoimiston kerhuoneissa Nordenskiöldinkatu 12:ssa, Stadionilla ja Pohjois-Haagassa.

Pesulatoiminta tapahtui kahdessa lautakunnan hallinnassa olevassa opetus- ja perhepesulassa Mäkelänkatu 86:ssa ja Susitie 2—6:ssa.

Toiminta. Helsinginkatu 26:ssa olevan työväenopistotalon korjaus- ja muutostöiden takia voitiin siellä vuoden alkupuolella järjestää ompeluopetusta ja havainto-esityksiä vain pari kertaa viikossa, mutta oli ne myöhemmin kokonaan lopetettava. Ruotsinkielisen opetuksen siirtämisestä ruotsinkielisen työväenopiston uudisrakennukseen Dagmarinkatu 3 tehdyn päätöksen nojalla aloitettiin toiminta siellä syksyllä. Kevätkaudella pidettiin ruotsinkieliset ruoanvalmistuskurssit opetuskeittiössä Fredrikinkatu 16:ssa ja Koskelantie 37:ssä. Viime mainitussa annettiin myös ompelunopetusta.

Lautakunnan harjoittama toiminta jakaantui ruoanvalmistuksen-, ompelun-, käsi-

työn-, kodinhoidon- ja pesunopetukseen. Sitä annettiin erilaisilla käytännöllisillä kursseilla sekä luento- ja havaintoesityksinä. Kurssit havaintoesityksineen olivat jatkuvasti eniten suosittuja ja osanotto näihin vilkasta. Luentoja ja havaintoesityksiä kodinhoidossa järjestettiin säännöllisesti ruoanlaitto- ja ompelukurssien yhteydessä. Kansakoulun jatko- luokkien ja ammattikoulun oppilaat saivat ammatinvalinnan ohjauksen yhteydessä tutustua eräisiin keittiöihin ja opetuspesuloihin, joissa opettajat selostivat heille lautakunnan opetustoimintaa.

Kaupunginhallituksen määräyksestä järjestettiin työttömille naisille vanhustenhuolto- ja kotiapukurssi sekä pesula-apulaiskurssi 5.2.—18.3. ja ruoanlaitto- ja ompelukurssi sekä pesula-apulaiskurssi 2.4.—21.5. välisinä aikoina yhteensä 60 oppilaalle. Niille, jotka joko lyhyemmän tai koko kurssiajan osallistuivat opetukseen, annettiin osanottotodistus. Kurssien kustannuksia varten sai kaupunki 50 %:n valtionavustuksen.

Kurssitoiminta

Ruoanlaittonopetus:	Kurssien lukumäärä	Oppilasmäärä
Ruoanlaittokursseja (5—12 kertaa)	47	507
Kursseja koulutytöille	6	68
» miehille	1	12
Leipomakursseja	37	267
Havaintokursseja	2	27
Säilöntäkursseja	2	16
Havaintoesityksiä	114	2 470
Voileiväntekokursseja	28	314
Säilönnänneuvontaa	36	152
		<hr/>
		3 833
 Kodinhoidonopetus:		
Kodinhoitoluentoja ja havaintoesityksiä	32	308
Pesuluentoja ja havaintoesityksiä	17	269
		<hr/>
		577
 Käsityönpetus:		
Käsityönnäytökskursseja (10—16 kertaa)	72	833
Pukuompelukursseja	67	739
Kursseja koulutytöille	4	45
Hatunvalmistuskursseja	24	242
Joululahja-, hansikas- ja revinnäiskursseja	12	118
Kankaankudonta	—	12
		<hr/>
		1 989
 Kurssit työttömille naisille	—	60

Muuttoimintamuodot:

Kerhot. Kotitalouslautakunnalla oli kolme omaa kerhoa, joiden yhteinen jäsenmäärä oli n. 200. Kerhoilloissa käsiteltiin kerhotoimintaa koskevat viralliset asiat, lisäksi oli ohjelmassa laulua, luentaa, keskustelua ja esitelmiä, joista mainittakoon: Kokemuksia Amerikan matkalta, Japanilainen kodissaan, Vahinko- ja henkivakuutuksista. Sitä paitsi järjestettiin myyjäisiä ja juhlia, käytiin teatterissa ja retkeiltiin.

Pesulatoiminta. Molemmat opetus- ja perhepesulat olivat vuoden aikana ahkerassa käytössä itsepalveluspesuloina. Pesuloiden yhteinen asiakasmäärä oli 7 300 ja vuoden aikana pesty vaatekilomäärä 144 678 kg.

Menot. Lautakunnan menot olivat 32 758 624 mk jakautuen seuraavasti:

Menoerä	mk
Palkkiot	233 750
Vakinaiset viranhaltijat	13 738 934
Tilapäiset viranhaltijat	1 224 064
Muut palkkamenot	1 999 797
Vuokra	4 497 958
Lämpö	124 430
Valaistus	257 627
Siivoustarvikkeet	1 117
Vaatteiden pesu	35 000
Kaluston hankinta	1 735 610
Kaluston kunnossapito	91 342
Painatus	62 921
Tarverahat	368 195
Tarveaineet	1 207 279
Pesunopetus ja perhepesulat	7 180 600
	<u>Yhteensä 32 758 624</u>

Tuloja kertyi kurssitoiminnasta 1 604 043 mk ja pesulatoiminnasta 7 160 534 mk, yhteensä 8 764 577 mk.